

În ultimii ani am participat sau am asistat la n conferințe / prezentări / emisiuni legate de problema cititului în România, de vânzări, de promovarea de carte șamd. Întotdeauna se pune accentul pe defectuoasele strategii ale editurilor, ale librăriilor, chiar ale scriitorului în cele din urmă, neinteresul pentru cultură din partea mass mediei, lipsa de profesioniști în domeniul vânzărilor și marketingului, în fine, lista ar putea continua la nesfârșit, problemele sunt bine punctate de multe ori (chiar din ce în ce mai bine punctate și argumentate), se arată cu degetul spre vinovatul X, oricare ar fi el, și gata, putem dormi liniștiți. Cum rămâne însă, dincolo de toate aceste personaje misterioase – autorul, editorul, PR-ul, librarul, omul de vânzări, specialistul online de câțiva ani încoace șamd – , cu consumatorul de carte? Mi se pare că se exclude mereu din discuție tocmai personajul principal din piața de carte, cititorul. Cumpărătorul de carte.

Mai exact cei care decid totul, indiferent de toate strategiile din spate, bune sau rele, simple sau elaborate. Da, cei care pot oferi notorietate unui scriitor, cumpărându-i titlurile, sau invers, îl pot lăsa să „putrezească” în anonimat din n motive. Cititorii „transformă” scriitorul într-o persoană publică care are ceva de zis; dincolo de calitatea lucrărilor autorului, tot cititorii sunt cei care îl pot duce efectiv de mână spre un contract mai bun cu o editură mai mare (automat o distribuție mai bună, o vizibilitate mai mare); tot cititorii sunt cei care de mai multe ori îl pot trimite pe scriitor peste hotare – doar nu vă imaginați că trece neobservat un succes la publicul autohton atunci când se prezintă un proiect unui editor străin.

Da, tot ei sunt cei care stabilesc top-urile. Copertele și genurile mai mult sau puțin literare care să fie publicate / scoase în evidență. Că doar nu de dragul literaturii sau a urii față de copaci avem Chick lit și alte d-astea. Și tot nu de dragul literaturii avem din ce în ce mai multe vedete care își scriu poveștile de viață pe pagini, fie starurile creatori de chiloți, vedete TV, actori celebri care ajung inevitabil aproape să joace în telenovele, sau cântăreți care vor neapărat să spună că-n viață e mai ok să fie bine și să nu fie rău. Frumos și pace. lei! Toate astea există, da, pentru că se vând.

Așa că, de data asta, în loc să învinuim pe cine știe ce și de ce și cum, haideți să arătăm cu degetul și spre cititori.

Ești un cititor responsabil?

Scris de Andrei Ruse

Miercuri, 06 Februarie 2013 20:55 - Ultima actualizare Miercuri, 06 Februarie 2013 21:12

Ești un cititor responsabil?

• Cumperi cărțile sau le iei cu-mprumut?

Sau c: faci rost de ele? În ultimul timp, eu unul, din păcate, întâlnesc oameni care ar răspunde afirmativ doar la ultimele întrebări.

Când îți place au autor sau o carte cu adevărat nu cred că trebuie desenat faptul că cel mai sănătos lucru ar fi să cumperi produsul. Rezultatul? Dacă titlul e cerut de public, se cere și de către librării, dacă editura vinde din acel titlu mai bine, îi va oferi autorului mai multe oportunități (de promovare în special), în fine, cota scriitorului va crește. La ce e asta important?

Un exercițiu de imaginație: Gicu, în loc să vândă 500 de exemplare care apoi se împrumută la greu, vinde 3.000, pentru că cititorii lui sunt „responsabili”, iar dacă țin neapărat să dea titlul și altora îl cumpără și-l fac cadou, nu-l dau dintr-o mână-ntr-ala. Gigu începe să dea tot felul de interviuri și să aibă tot felul de apariții și evenimente, pentru că lucrurile merg bine, iar o revistă importantă îi propune să scrie un editorial pe săptămână (plătit, desigur). După câteva apariții televizate și ceva tam tam cu încă o ediție vândută, o editură din Anglia începe să se intereze de cartea lui.

Și uite cum contează cât vinzi și cum prizezi la public.

Și vă rog, să nu aduceți în discuție problema cu banii. O carte e cât o șaorma și-un suc sau cât două bilete la film. Patru beri în oraș sau juma de gram de iarbă (chiar mai ieftin). Deci despre

Ești un cititor responsabil?

Scris de Andrei Ruse

Miercuri, 06 Februarie 2013 20:55 - Ultima actualizare Miercuri, 06 Februarie 2013 21:12

ce vorbim aici? Dacă vom căuta scuze, găsim și mai mari.

• Te duci la lansările / lecturile / evenimentele scriitorilor tăi preferați?

Sau ai alte lucruri mai bune de făcut? Pentru că și scriitorul și organizatorului evenimentului / patronul localului au altele mai bune de făcut atunci. Cu cât vin mai puțini oameni, cu atât va fi mai greu ca un astfel de eveniment cultural să aibă loc într-un loc cât mai ok și vizibil. Cu cât vin mai puțini, cu atât va fi organizat mai prost – interesul e reciproc. În fine, până la urmă, de ce să-și mai bată capul scriitorul cu atâtea evenimente, din moment ce abia apar 20-30 de curioși?

Te duci la lecturi și la lansări măcar pe jumătate / un sfert față de câte ori de duci la un film sau ieși la bere cu prietenii? Atunci, dragule / drăguțo, să nu te plângi când ajungi întâmplător la un event de genul ăsta și nu-ți place cum a ieșit și nici să nu judeci autorul după fața lui plictisită.

Și dacă te duci, de câte ori mai ieși cu tine un amic / un cunoscut? Poate chiar mai mulți?

• Ce faci dacă ți-a plăcut o carte, o recomanzi și altora?

Vorbești despre ea? Scrii măcar două rânduri pe Facebook, pe Twitter sau pe blogul tău? Sharuiеști măcar o poza a ei? Cauți să vezi dacă există pe net autorul / titlul, ca să lași un link și să-l recomanzi?

Am zis zilele trecute pe Facebook, mai în glumă, mai în serios, că dacă s-ar pune pe net poze cu cărți pe un sfert din câte se pun cu mâncăruri sau se sharuiesc drame (de parcă dând share salvezi Africa sau oamenii de cancer), piața de carte din Ro s-ar dubla.

Ești un cititor responsabil?

Scris de Andrei Ruse

Miercuri, 06 Februarie 2013 20:55 - Ultima actualizare Miercuri, 06 Februarie 2013 21:12

Câte poze de la profilul tău au și cărți? În fundal, în biblioteca care abia se vede, în mână etc.

Dacă ai trecut pe lângă o librărie și ai văzut ceva interesant ai postat despre asta? Ai idee că și dacă vezi o copertă mișto și o pui pe FB, poți influența vânzarea unui titlu? N-ai.

•

Urmărești site-uri / reviste literare?

Dincolo de scriitor, care trebuie să vândă, există atâtea n proiecte care se deschid și se închid peste noapte, din păcate. De ce? Nu lipsa de trafic neapărat, ci lipsa de interes.

Recent am văzut că și Dilema Veche se confruntă cu probleme mari. Dar cine nu se confruntă cu probleme? Majoritatea site-urilor, ca și acesta pe care sunteți acum, nu produc nimic financiar, iar șansele ca ele să continue și să ofere informații noi despre cărți / autori / edituri șamd țin numai de ambiția echipei / colaboratorilor ei, în mare. Sigur că lumea va continua bine mersi și fără ele.

Dar poate nu va mai fi la fel de colorată. Iar scriitorul de care ziceam mai sus, Y să-i spunem, sau editura Z sau librăria M, va avea tot mai puține canale prin care să-și promoveze materialele.

Concluzia?

Ești un cititor responsabil?

Scris de Andrei Ruse

Miercuri, 06 Februarie 2013 20:55 - Ultima actualizare Miercuri, 06 Februarie 2013 21:12

A început luna februarie. Vrei ca în luna asta să faci un bine pieței de carte? Cumpără cel puțin un titlu, dragă cititorule. Dacă nu-ți place, înjură-l public, dar nu-l lăsa neobservat. Încearcă și a două carte, poate vei avea mai mult noroc.

AUTOR: Andrei Ruse

Cititi INTEGRAL articolul pe
HyperLiteratura.ro